

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Національний університет «Запорізька політехніка»

Кафедра підприємництва, торгівлі та біржової діяльності

СТРАТЕГІЧНІ ПРІОРИТЕТИ РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМНИЦТВА, ТОРГІВЛІ ТА БІРЖОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Матеріали IV-ої Міжнародної науково-практичної конференції
(10-11 травня 2023 року)

м. Запоріжжя
2023

УДК
334.72:339
С83

Рекомендовано до друку Вченою радою Національного університету «Запорізька політехніка»

Стратегічні пріоритети розвитку підприємництва, торгівлі та біржової діяльності: матеріали IV-ої Міжнародної науково-практичної конференції, 10-11 травня 2023 року / За заг. редак. проф. Ткаченко А.М. – Запоріжжя : НУ «Запорізька політехніка», 2023. 372 с.

Збірник містить стислий виклад доповідей і повідомлень учасників IV Міжнародної науково-практичної конференції «Стратегічні пріоритети розвитку підприємництва, торгівлі та біржової діяльності», спрямованих на пошук шляхів розвитку підприємництва, торгівлі та біржової діяльності в умовах трансформаційних змін в економіці України.

УДК 334.72:339

*Тези друкуються мовою авторів у авторській редакції
Адреса редакційної колегії:
69063, Україна, м. Запоріжжя, вул. Жуковського, 64,
Національний університет «Запорізька політехніка»*

© Національний університет
«Запорізька політехніка», 2023

ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ КОМІТЕТ КОНФЕРЕНЦІЇ

ГОЛОВА КОМІТЕТУ:

Грешта В.Л., ректор НУ «Запорізька політехніка», к.т.н., професор.

СПІВГОЛОВИ ОРГАНІЗАЦІЙНОГО КОМІТЕТУ:

Шаломєєв В.А., проректор з наукової роботи НУ «Запорізька політехніка», д.т.н., професор.

Ткаченко А.М., завідувач кафедри підприємництва, торгівлі та біржової діяльності НУ «Запорізька політехніка», д.е.н., професор

ЧЛЕНИ ОРГАНІЗАЦІЙНОГО КОМІТЕТУ

Захарчук В.М.	Заступник директора Департаменту освіти і науки Запорізької обласної державної адміністрації
Матвіїшина О.Є.	Директор Департаменту економічного розвитку і торгівлі Запорізької обласної державної адміністрації
Абуселідзе Г., д.е.н., проф.	Завідувач кафедри фінансів, банківської справи та страхування Батумського державного університету ім. Шота Руставелі, (Грузія)
Андрющенко К.А., д.е.н., проф.	Професор кафедри бізнес-економіки та підприємництва Київського національного економічного університету
Богаєвська Я. доктор, проф.	Берлінський університет економіки і права (Німеччина)
Варава Л.М., д.е.н., проф.	Завідувач кафедри менеджменту і адміністрування Криворізького національного університету
Вежбік-Стронська М.	Проректор Сілезької академії (Польща)
Іванова М.І., д.е.н., доц.	Професор кафедри менеджменту НТУ «Дніпровська політехніка»
Карпенко А.В., д.е.н., проф.	Професор кафедри економіки та митної справи НУ «Запорізька політехніка»
Кійко С.Г., д.т.н	Голова правління ПрАТ «Дніпроспецсталь»
Козик В.В., д.е.н., проф.	Завідувач кафедри економіки підприємства та інвестицій НУ «Львівська політехніка»
Левченко Н. М., д. держ. упр.,	Професор кафедри підприємництва, торгівлі та біржової діяльності НУ «Запорізька політехніка»

проф. Мікос П.	Начальник відділу маркетингу та ІТ Сілезької академії (Польща)
Несторенко Т.П., к.е.н., професор AS	Сілезька академія (Польща), Бердянський державний педагогічний університет
Окуян К., доктор, проф. Остенда А., професор AS	Професор Університету Балікесір, (Туреччина) Ректор Сілезької академії (Польща)
Перезовова І.В., д.е.н., проф.	Завідувач кафедри підприємництва та маркетингу Івано-Франківського національного технічного університету нафти і газу
Пожуєва Т.О., д.е.н., проф. Покагаєва О.В., д.е.н., д.ю.н., проф.	Професор кафедри підприємництва, торгівлі та біржової діяльності НУ «Запорізька політехніка» Перший проректор Класичного приватного університету, (м. Запоріжжя)
Севастьянов Р.В., к.е.н., доц Сейдахметов М.К., к.е.н., доц.	Доцент кафедри підприємництва, торгівлі та біржової діяльності НУ «Запорізька політехніка» Декан вищої школи "Управління і бізнесу" Південно-Казахстанського державного університету ім. М. Ауєзова, (Казахстан)
Филюк Г.М., д.е.н., проф.	Завідувач кафедри економіки підприємства Київського національного університету імені Тараса Шевченка
Фролова Л. В., д.е.н., проф. Чуприна Н.М., д.е.н., доц.	Завідувач кафедри підприємництва і торгівлі Національного університету «Одеська політехніка» Декан економічного факультету ДВНЗ «Український державний хіміко-технологічний університет», (м. Дніпро)
Шафалюк О.К. д.е.н., проф.	Декан факультету маркетингу ДВНЗ «Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана»

ФУНКЦІОНУЄ У НЕПЕРЕДБАЧУВАНИХ УМОВАХ	220
Іпполітова І. Я., Близно І.Д. ЗАПРОВАДЖЕННЯ ІНТЕРНЕТ-ТОРГІВЛІ ТОВАРАМИ З МЕТОЮ ПІДВИЩЕННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ БІЗНЕСУ	223
Іпполітова І. Я., Ларчікова Л. О. ОСОБЛИВОСТІ ЗАПРОВАДЖЕННЯ ЕЛЕКТРОННОГО БІЗНЕСУ СУБ'ЄКТАМИ ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ	225
Іпполітова І. Я., Лохненко А.В. КОНКУРЕНТНІ ПЕРЕВАГИ ВИЩОГО ПОРЯДКУ	228
Іпполітова І. Я., Тищенко Р. С. ОСОБЛИВОСТІ РОЗРОБЛЕННЯ СТРАТЕГІЇ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОГО ПІДПРИЄМСТВА	230
Клименко Т. А., Глущенко В. В. ВПЛИВ МАРКЕТИНГОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ НА КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНІСТЬ ПІДПРИЄМСТВ У ВОЄННИЙ ЧАС	232
Котик О.В., Окач С. О. ДІДЖИТАЛІЗАЦІЯ ТА ЇЇ ВПЛИВ НА КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНІСТЬ ПІДПРИЄМСТВА	234
Круглікова В.В. ПІДВИЩЕННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ КАПІТАЛУ ПІДПРИЄМСТВА ЗА РАХУНОК КРУГООБІГУ ОБОРОТНИХ КОШТІВ	236
Круглікова В.В., Герцог Є.Г. ШЛЯХИ ПІДВИЩЕННЯ ПРОДУКТИВНОСТІ ПРАЦІ НА ПІДПРИЄМСТВІ МАШИНОБУДУВАННЯ	239
Круглікова В.В., Гринькова Т.Ю. ПІДВИЩЕННЯ ПРОДУКТИВНОСТІ ПРАЦІ НА ПІДПРИЄМСТВАХ РОЗДРІБНОЇ ТОРГІВЛІ	241
Кучкова О.В. ПІДВИЩЕННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ БІЗНЕС-СИСТЕМИ ПІДПРИЄМСТВА	243
Линенко А. В., Білобородько Я. П., Солоненко І. Р. ПРОБЛЕМИ ОЦІНЮВАННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ МАРКЕТИНГОВИХ РІШЕНЬ У РОЗРІЗІ КРИЗИ ВОЄННОГО СТАНУ	245
Линенко А. В., Дяченко О. А. ОСОБЛИВОСТІ ОЦІНЮВАННЯ МАРКЕТИНГОВИХ РІШЕНЬ У БАНКІВСЬКІЙ ДІЯЛЬНОСТІ	247
Линенко А. В., Тихонова К. К. ПРОБЛЕМИ ВПРОВАДЖЕННЯ МАРКЕТИНГОВИХ РІШЕНЬ У РИТЕЙЛІ	249
Литвиненко А.О., Леонтєва В.С. ВИДИ МАРКЕТИНГОВИХ СТРАТЕГІЙ НА МІЖНАРОДНОМУ РИНКУ	251
Литвиненко А.О., Синицька Д.О. РОЗВИТОК ТОРГІВЛІ В УКРАЇНІ: ДІАГНОСТИКА СТАНУ, ТЕНДЕНЦІЇ ТА ПЕРСПЕКТИВИ 2023 РОКУ	253
Лобань С.І. ПРОМИСЛОВЕ ПІДПРИЄМСТВО ЯК СУБ'ЄКТ ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ	255

4. Савченко, О.С. Хмарні технології в бізнесі / О.С. Савченко ; наук. кер. О.О. Карпіщенко // Економічні проблеми сталого розвитку : матеріали Міжнародної науково-практичної конференції, присвяченої пам'яті проф. Балацького О.Ф., м. Суми, 24-26 квітня 2013 р. / За заг. ред. О.В. Прокопенко. — Суми : СумДУ, 2013. — Т.4. — С. 144-146. [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <https://core.ac.uk/download/pdf/324268321.pdf>

5. Шевчук І.Б. Інформаційні технології в бізнесі. Частина 1: Навч. посіб. / Шевчук І.Б., Старух А.І., Васьків О.М. та ін. // Львів: Видавництво ННБК «АТБ», 2020. — 455 с. [Електронний ресурс]. — Режим доступу: https://financial.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/11/Posibnyk_IT-v-biznesi_2.pdf

Іпполітова І. Я.¹, Лохненко А.В.²

¹к.е.н. доц., доцент кафедри підприємництва і торгівлі Харківського національного економічного університету ім. С. Кузнеця, Україна

²здобувач вищої освіти Харківського національного економічного університету ім. С. Кузнеця, Україна

КОНКУРЕНТНІ ПЕРЕВАГИ ВИЩОГО ПОРЯДКУ

Однією з ключових філософій у сучасному бізнесі є розуміння конкурентних переваг, що дозволяють підприємствам відмінитися від конкурентів та досягти успіху на ринку. Конкурентні переваги можуть бути різного характеру, однак вищий рівень переваг, таких як інноваційність, флексібільність, здатність до відтворення та інші, називаються конкурентними перевагами вищого порядку.

Конкурентні переваги вищого порядку — це ті переваги, які дозволяють підприємству або організації відокремитися від конкурентів на ринку та досягати довготривалої успішності. Ці переваги зазвичай є складним поєднанням різних факторів, які дозволяють компанії створити унікальне значення для своїх клієнтів й ефективно конкурувати на ринку. Таким чином, конкурентна перевага — це наявність у системі якої-небудь ексклюзивної цінності, що дає їй переваги перед конкурентами.

Конкурентні переваги вищого порядку відіграють надважливу роль в стратегії розвитку підприємства. Вони дозволяють підприємству відзначитися на ринку, забезпечити стійку позицію в конкурентному середовищі та досягти довгострокової конкурентної переваги. Здійснення підприємствами своєї основної діяльності у рамках галузевої приналежності обумовлює наявність взаємозв'язку між конкурентоспроможністю підприємства і конкурентоспроможністю галузі [1]. Вплив конкурентних переваг вищого порядку на конкурентоспроможність представлено у табл.1. Конкурентоспроможність галузі визначається, з одного боку, обґрунтованим вибором стратегічних напрямів розвитку, а з іншої — ефективністю тактичних

рішень, що приймаються окремими підприємствами.

Таблиця 1. Вплив конкурентних переваг на конкурентоспроможність підприємства

Конкурентна перевага	Вплив на конкурентоспроможність
Висока якість товару/послуг	Збільшення цін на продукцію, підвищення лояльності споживачів
Широкий асортимент продукції	Збільшення ринкової частки
Створення власного бренду	Збільшення цін на продукцію, підвищення кількості споживачів
Висока культура підприємства	Збільшення продуктивності

Ролі, які виконують конкурентні переваги вищого порядку в стратегії розвитку підприємства [2]:

1. Визначення основи стратегії. Конкурентні переваги вищого порядку можуть бути основою стратегії підприємства, на яку будується його конкурентна позиція на ринку. Вони визначають ті ресурси, компетенції або унікальні властивості, які відмічають підприємство від конкурентів і дозволяють йому відповідати на виклики ринку ефективніше за інших гравців.

2. Пошук засобу досягнення конкурентної переваги. Конкурентні переваги вищого порядку є засобом досягнення переваги над конкурентами. Вони дозволяють підприємству зайняти вигідні позиції на ринку, наприклад, за рахунок нижчих витрат, унікальних продуктів або послуг, високої якості, ефективної логістики, взаємодії з клієнтами тощо.

3. Існування джерела стійкої конкурентної переваги. Конкурентні переваги вищого порядку можуть бути джерелом стійкої конкурентної переваги, оскільки вони можуть бути важко копіюваними або перевершеними конкурентами.

При розробці стратегії конкуренції необхідно, з однієї сторони, мати чітке уявлення про сильні та слабкі сторони діяльності підприємства, його позицію на ринку, а, з іншої сторони, розуміти структуру національної економіки в цілому та структуру галузі, в котрій працює підприємство.

Отже, конкурентні переваги вищого порядку відіграють одну з головних ролей в конкурентному середовищі, дозволяючи підприємствам створювати особливі переваги, що роблять їх конкурентоспроможними на ринку. Конкурентні переваги вищого порядку є унікальними перевагами, які відрізняють підприємство від його конкурентів на ринку і дозволяють йому здійснювати успішну діяльність.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Белова А. І. Система стратегічного управління реструктуризацією підприємств: цілі, проблеми та перспективи : монографія / А. І. Белова ; Київ. нац. ун-т буд-ва і архітектури. Київ : КНУБА, 2014. 292 с.

2. Аванесова Н. Е. Стратегічне управління підприємством та сучасним містом: теоретико-методичні засади : монографія / Н. Е. Аванесова, О. В. Марченко; Харків. нац. ун-т буд-ва та архітектури. Харків : Щедра садиба плюс, 2015. 195 с.

3. Іпполітова І. Я., Романова А. С. Аналіз факторів забезпечення конкурентних переваг підприємств молокопереробної галузі України Економіка та суспільство. – 2016. – №. -Електронний ресурс - Режим доступу: <http://economyandsociety.in.ua>

Іпполітова І. Я.¹, Тищенко Р. С.²

¹к.е.н. доц., доцент кафедри підприємництва і торгівлі Харківського національного економічного університету ім. С. Кузнеця, Україна

²здобувач вищої освіти Харківського національного економічного університету ім. С. Кузнеця, Україна

ОСОБЛИВОСТІ РОЗРОБЛЕННЯ СТРАТЕГІЇ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОГО ПІДПРИЄМСТВА

Розвиток сільськогосподарського підприємства є важливим елементом сталого розвитку суспільства. Одним з ключових аспектів розвитку сільськогосподарських підприємств є розроблення стратегії, яка дозволяє вирішувати проблеми, що виникають в ході їх діяльності та планувати подальший розвиток. Не виключенням є й Україна, яка має значний сільськогосподарський потенціал для розвитку. Розвиток агробізнесу передбачає вирішення складних завдань на довгострокову перспективу шляхом взаємодії з зовнішніми та внутрішніми факторами в умовах нестабільного середовища. Успіх підприємства в агробізнесі значною мірою залежить від правильної стратегії, яка повинна бути спрямована на досягнення поставлених цілей. Проте, слід зазначити, що стратегічне планування в аграрному секторі має свої особливості, які пов'язані зі змінністю природно-кліматичних умов, сезонним характером виробництва, тривалістю виробничого циклу та високим рівнем ризику. Тому важливо мати єдиний концептуальний підхід до стратегічного планування, що забезпечить виживання підприємства протягом тривалого періоду та ефективність його діяльності. Враховуючи різноманіття трактувань та розуміння поняття "стратегія розвитку", необхідно знайти оптимальний підхід для його застосування в аграрному секторі.